

TATRA
www.tatry.pl

Spotkanie siedmiu kultur pogranicza polsko- -słowackiego

Od Ladislava Mednyáškého do Jana Kantego Pawluškievicza

Podstawowe informacje o projekcie

Projekt pt. *Spotkanie siedmiu kultur pogranicza polsko-słowackiego „Od Ladislava Mednyáškého do Jana Kantego Pawluškievicza”* jest realizowany w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka 2007-2013

- Oś priorytetowa II. *Rozwój społeczno-gospodarczy*
- Temat 2. *Ochrona dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego*

Partnerzy projektu:

- Związek Euroregion „Tatry” – Partner Wiodący
- Zdużenie Region „Tatry”
- Muzeum w Kieżmarku
- Powiatowe Centrum Kultury w Nowym Targu

Wartość wydatków kwalifikowalnych projektu:

- Całkowite koszty kwalifikowalne projektu (100%): 447.915,72 EUR
- Dofinansowanie z EFRR (85%): 380.728,35 EUR
- Współfinansowanie krajowe (15%): 67.187,37 EUR *

* Związek Euroregion „Tatry” otrzymał dotację na dofinansowanie wkładu własnego z Programu „Promesa Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego” - 34.107,00 PLN

Termin realizacji projektu: styczeń 2009 - grudzień 2010

Idea projektu

Na pograniczu polsko-słowackim, w jego historyczno-geograficznych krainach: Podhalu, Spiszu, Orawie i Liptowie od Średniowiecza przenikały się wzajemne wpływy wielu narodów i kultur: polskiej, słowackiej, węgierskiej, niemieckiej, żydowskiej, lemkowskiej i romskiej.

Ich ślady odnajdujemy w zachowanych do dziś zabytkach architektury i sztuki, obyczajach, języku i folklorze.

Różnorodność i bogactwo dziedzictwa kulturowego pogranicza polsko-słowackiego, którego niepowtarzalny charakter współtworzyło przez wieki siedem różnych kultur stanowi unikatową, niezbywalną wartość, którą należy zachowywać, pielęgnować i upowszechniać.

Cele projektu

Cel główny:

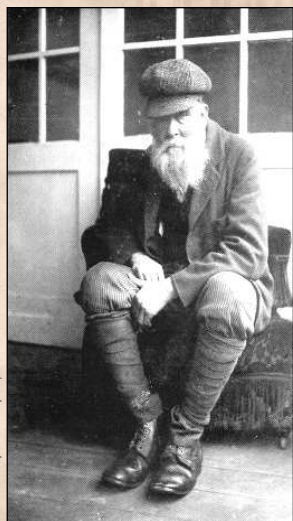
Ochrona i upowszechnianie niepowtarzalnego dziedzictwa kulturowego pogranicza polsko-słowackiego w Euroregionie „Tatry”.

Cele szczegółowe:

1. Zachowanie na obszarze polsko-słowackiego Euroregionu „Tatry” unikatowych wartości kulturowych ukształtowanych przez wpływ siedmiu kultur.
2. Wykorzystanie wielokulturowości Euroregionu „Tatry” do jego promocji i budowania produktów turystycznych.

Tytułowi patroni projektu

Richard Szwedki/Galeria Sztuki w Spisnej Nowej Wsi

Ladislav Mednyánszky (1852-1919)

Prof. Ryszard Białak

Jan Kanty Pawluśkiewicz

Twórczość malarska tytułowych patronów projektu

Prof. Józef Jęppa

Ladislav Mednyánszky

Widok na Strażki

olej/plótno, 36x54 cm

Galeria umalcov Spiša w Spiskej Novej Wsi

Prof. Ryszard Białak

Jan Kanty Pawluśkiewicz
Hieroglify #6
żel/papier, 42x63 cm

Działania realizowane w ramach projektu

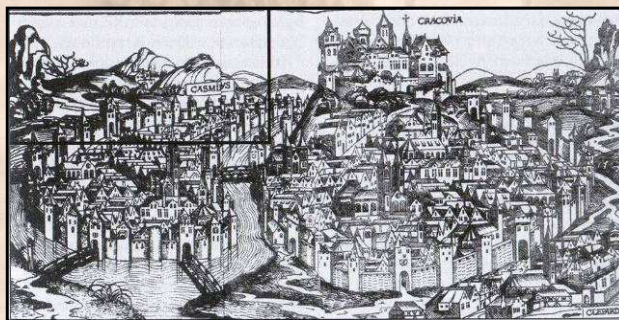
I. Prezentacja najstarszych wizerunków Tatr utrwalonych na mapach, rycinach i obrazach przez artystów różnych kultur polsko-słowackiego pogranicza

- 2 wystawy najstarszych rycin, litografii i map przedstawiających Tatry [w Nowym Targu i Kieżmarku]
- Dwujęzyczna, polsko-słowacka publikacja prezentująca najstarsze wizerunki Tatr
- Międzynarodowa konferencja naukowa poświęcona ikonografii Tatr
- Dwujęzyczny, polsko-słowacki tom pokonferencyjny

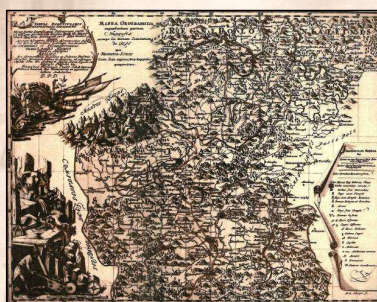
Fantazyjna panorama Krakowa z Tatrmi w tle zamieszczona w „Kronice norymberskiej” Hartmanna Schedla z 1493 roku

Na dolnej ilustracji – powiększony fragment z wizerunkiem Tatr

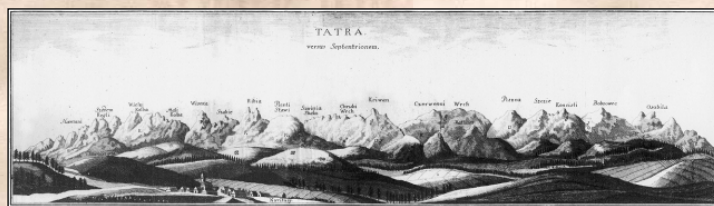
Mapa Polski Wacława Grodeckiego
wydana około 1562 roku.
Ilustracja książki Marcina Kromera
pt. *Opis Polski* z 1577 roku

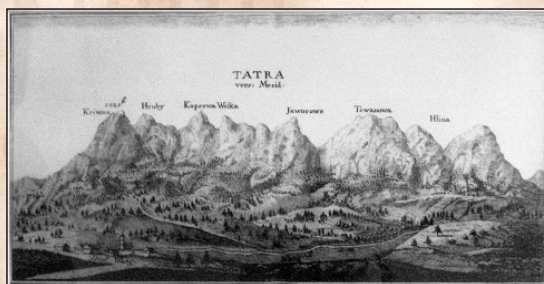
Piękna mapa Spisza
wykonana w 1762 roku
przez kapitana Floriana Czajko

Dwie fantazyjne panoramy Tatr autorstwa Baltazara Hacqueta z 1796 roku

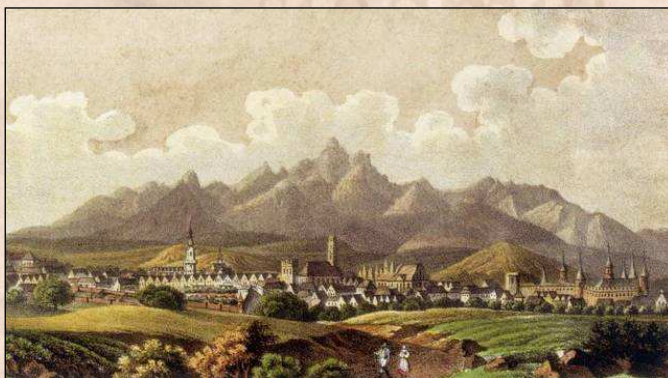
Tatry widziane od północy z Nowego Targu

Tatry od strony południowej widziane ze Slawkowa

**Litografia Kieżmarku z panoramą Tatr w tle
wykonana w 1846 roku przez nieznanego autora**

Zbiory Henryka Rączki

**Wernisaż wystawy
„Najstarsze wizerunki Tatr na rycinach, litografiach i mapach”
Ośrodek Współpracy Polsko-Słowackiej w Nowym Targu, 05.08.2009 r.**

Wernisaż wystawy
„Najstarsze wizerunki Tatr na rycinach, litografiach i mapach”
Muzeum w Kieżmarku, 04.09.2009 r.

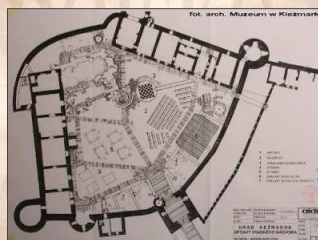
Działania realizowane w ramach projektu

II. Odnowienie historycznego dziedzińca Zamku w Kieżmarku
i jego adaptacja do celów prezentacji i upowszechniania dziedzictwa siedmiu kultur pogranicza poprzez wykonanie stałej sceny, widowni i stylizowanych stoisk rzemieślniczych.

wrzesień – grudzień 2009 r.

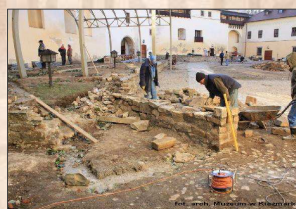
Fot. arch. Muzeum w Kieżmarku

Fot. arch. Muzeum w Kieżmarku

Prace remontowe na dziedzińcu Zamku w Kieżmarku

Działania realizowane w ramach projektu

III. Prezentacja dziedzictwa siedmiu kultur pogranicza polsko-słowackiego

- Słowacko-Polski Konkurs Plastyczno-Literacki pt. *Śladami Ladislava Mednyanského*
- Festiwal Kultury Rusińskiej Pogranicza Słowacko-Polskiego
- 2 prezentacje rzemiosła, folkloru i tradycyjnej kuchni siedmiu kultur pogranicza [w Kieżmarku i Nowym Targu]
- Słowacko-polskie warsztaty muzyczne wraz z kończącym je koncertem pt. *Motywy różnych kultur pogranicza polsko-słowackiego w twórczości kompozytorskiej Jana Kantego Pawluśkiewicza*
- Publikacja pt. *Pamiętki siedmiu kultur w słowackich miastach Euroregionu „Tatry”*

Festiwal Kultury Rusińskiej Pogranicza Słowacko-Polskiego Spiska Stara Wieś, 19.09.2009 r.

Słowacko-polski konkurs plastyczno-literacki pt. *Śladami Ladislava Mednyanszkeho* 20.10. – 15.12.2009 r.

SPOTKANIE SIĘDMIU KULTUR
POGRANICZA POLSKO-SŁOWACKIEGO
„OD LADISLAWA MEDNYANSZKEHO
DO JANA KANTEGO PAWLUŚKIEWICZA”

STRETNUTIE SIEDMICH KULTŮR
POLSKO-SLOVENSKÉHO POHRANIČIA
„OD LADISLAVA MEDNYANSZKEHO
PO JANA KANTY PAWLUŠKIEWICZA”

<p>SŁOWACKO-POESKÁ VÝTVARNO-LITERÁRNA SŤAŽ PO STOPÁCH LADISLAVA MEDNYANSZKEHO</p> <p>Propozície súťaže: PO STOPÁCH LADISLAVA MEDNYANSZKEHO</p> <p>Vyhlasovateľ súťaže: Združenie Región „Tatry“, Kežmarok</p> <p>Cieľ a zameranie súťaže: Podporovať prehlbovanie vzájomnej znalosti a milosti o tvorbu výtvarného umenia a mediálnu Ladislava Mednyanszkeho. Súčasťou súťaže je prezentácia tvorby výtvarníkov, ktorí sú výtvarními tvoriví.</p> <p>Podmienky súťaže: Súťaž sa môže zúčastniť tísi zakladateľov a stredných škôl súťažiacich na území Európskeho „Tatry“ a mladí do 26 rokov so svojimi prácami z oblasti literatúry a výtvarnej tvorby.</p> <p>Zúčastnenci súťaže môžu zaslať do súťaže najviac: a) 3 výtvarné práce 2 pravečné strany formátu A4 v 1 výtvarnej b) 2 výtvarné práce a poslať stredných výtvarných škôl a stredných Každá súťažná práca musí mať foto odjezdu: názov súťaže, názov diela, meno a priezvisko autora, rok narodenia, bydliisko, názov školy a ročník / zameranie.</p> <p>Organizátori súťaže zaslali prave do súťaže vracajú iba na vyžiadanie. Zúčastnenci súťaže môžu byť súťažiaci a bezplatne vyzhľadieť a prezentovať prácu formou výstavy.</p> <p>Súťažné kategórie: 1. kategória - tísi základných škôl 2. kategória - tísi stredných škôl 3. kategória - mladí do 26 rokov Práca je praveba zaslať alebo osobne doručiť do 25. 11. 2009 na adresu: Združenie Región „Tatry“, Hradná námestie 30, 060 01 Kežmarok. Práca musí byť súťažiaci a táto súťažná práca konzultovať na tel.: 0534233913.</p> <p>Hodnotenie súťaže: Súťaž bude hodnotiť odborná porota. Výhrou v jednotlivých kategóriách budú odlišné vecné ceny. Vyhodnotenie sa uskutoční dňa 15. 12. 2009.</p>	<p>SŁOWACKO-POLSKI KONKURS PLASTYCZNO-LITERACKI PT. ŚLADAMI LADISLAWA MEDNYANSZKEHO</p> <p>Regulamin konkursu: Organizator konkursu: Stowarzyszenie Region „Tatry” z siedzibą w Keżmarku</p> <p>Cel i zadania konkursu: Wspieranie pogłębienia wzajemnej znajomości i miłości twórczości w sztuki i literatury Ladysława Mednyanszkego. Rozwijanie umiejętności twórczych artystów. Umocnienie poczucia przynależności do wspólnoty kulturowej i konkursu.</p> <p>Warunki uczestnictwa konkursu: W konkursie mogą uczestniczyć uczniowie szkół podstawowych, gimnazjalnych i średnich mających siedzibę na terenie działania Stowarzyszenia „Tatry” oraz młodzież do 26 lat, którzy przedkłada prace literackie lub plastyczne.</p> <p>Uczestnik może przesłać na konkurs maksymalnie: a) 3 prace plastyczne i 2 strony protokółowe plus na maxymalnie 2 strony protokółowe plus na maxymalnie 2 strony protokółowe b) 2 prace plastyczne i 2 strony protokółowe plus na maxymalnie 2 strony protokółowe Každá súťažná práca musí mať podpis autora, zameranie, kategórie súťaže, typ konkursu, typ pracy, imię i nazwisko autora, rok narodenia, adresę zamieszkania, numer szkoły / klasa.</p> <p>Organizator konkursu zwraca udziałem prace jedynie na wyzwanie. Uczestnicy konkursu mogą być uczestnikami i bezpłatnie wyzhľadieť i prezentować prace formą wystawy.</p> <p>Kategorie konkursowe: 1. kategoria - uczniowie szkół podstawowych oraz gimnazjalnych 2. kategoria - uczniowie szkół średnich 3. kategoria - młodzież do 26 lat Prace należy przesłać lub osobiście doręczyć do dnia 25 XI 2009 r. na adres: Związek Region „Tatry”, ul. Hradná 30, 060 01 Keżmarok. Prace muszą być konkursowe i ta sama praca nie może być prezentowana w konkursie więcej niż raz. Podane dane kontaktowe: 013 2669981</p> <p>Ocena prac konkursowych: Sądzona praca zostanie powołana przez organizatora konkursu. Zwycięzcy poszczególnych kategorii otrzymają nagrody rzeczowe. Ogłoszenie wyników konkursu nastąpi dnia 15 XII 2009.</p>
---	--

Działania realizowane w ramach projektu

IV. Prezentacja sztuki naiwnej i art brut pogranicza polsko-słowackiego

- 2 wystawy malarstwa Antoniego Krzystyniaka i Juliusa Povażana [w Nowym Targu i Dolnym Kubinie]
- Polsko-Słowacki Konkurs Sztuki Naiwnej i Art Brut Pogranicza im. Edwarda Sutora
- 2 wystawy pokonkursowe [w Nowym Targu i Kieżmarku]
- Publikacja pt. Rzeźbiarskie wizje Edwarda Sutora
- 2 dwujęzyczne katalogi - wystawy malarstwa Juliusa Povażana i Antoniego Krzystyniaka oraz wystawy pokonkursowej

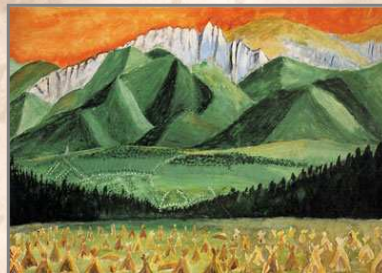

Malarstwo Juliusa Povażana i Antoniego Krzystyniaka

Był. Stanisław Winiar

Julius Považan
Pri hrone
olej, płótno, 100x100 cm
Orawska Galeria w Dolnym Kubinie

Był. Stanisław Winiar

Antoni Krzystyniak
Ciewont jesienią
akwarela, płyta pilśniowa, 69x43 cm
Miejski Ośrodek Kultury w Nowym Targu

Wernisaż wystawy
„Malarskie opowieści Juliusa Povazana i Antoniego Krzystyniaka”
Orawska Galeria w Dolnym Kubinie, 06.08.2009 r.

Wernisaż wystawy
„Malarskie opowieści Juliusa Povazana i Antoniego Krzystyniaka”
Ośrodek Współpracy Polsko-Słowackiej w Nowym Targu, 08.09.2009 r.

